

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 004-01/11-04/03
Urbroj: 5030104-11-2

Zagreb, 15. rujna 2011.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o pojavama diskriminacije za 2010. godinu (podnositelj: pučki pravobranitelj) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 021-12/11-09/30, urbroja: 65-11-03, od 7. srpnja 2011. godine

Na temelju članka 110. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 - pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008), Vlada Republike Hrvatske o Izvješću o pojavama diskriminacije za 2010. godinu (podnositelj: pučki pravobranitelj), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske, u odnosu na Izvješće o pojavama diskriminacije za 2010. godinu, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio pučki pravobranitelj, aktom od 5. srpnja 2011. godine, očituje se kako slijedi:

Predmetno Izvješće predstavlja značajno unaprjeđenje u metodologiji i načinu izrade Izvješća pučkog pravobranitelja, prvenstveno u smislu pružanja objedinjenih podataka pučkog pravobranitelja i specijaliziranih pravobraniteljica (pravobraniteljice za djecu, pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, pravobraniteljice za osobe s invaliditetom) o zaprimljenim slučajevima diskriminacije. Objedinjavanjem podataka stvara se jasna predodžba o ukupnom broju pritužbi na diskriminaciju, te se unaprjeđuje koordinacija i međusobna razmjena informacija između pravobraniteljskih institucija. U Izvješću su također na pregledan i detaljan način prikazani podaci o osnovama diskriminacije koje su bile temelj za pritužbe, spolu potencijalne žrtve diskriminacije, područjima u kojima se diskriminacija dogodila i načinu rješavanja predmetnih prijava, što daje uvid u informacije o prisutnosti pojave diskriminacije u hrvatskom društvu. Također, statistički podaci u Izvješću ne odnose se samo na slučajeve diskriminacije koje su rješavali pravobranitelji, već se odnose i na sudske postupke, te je potrebno istaknuti da su u ovom Izvješću prvi put preporuke jasno uobličene i izdvojene od ostatka teksta, što omogućava njihovu preglednost.

Vežano uz navode pučkog pravobranitelja iznesene u poglavlju 2.1.1. Izvješća, u području koje se odnosi na diskriminaciju na osnovi rase, etničke pripadnosti ili boje kože, te nacionalnog podrijetla (str. 22.), u dijelu u kojem pučki pravobranitelj ukazuje da još uvijek postoje jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave čiji statuti nisu usklađeni s odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, potrebno je napomenuti da je Ministarstvo uprave u veljači 2011. godine obavijestilo Ured pučkog pravobranitelja da je od 13 predmetnih jedinica samouprave, do kraja 2010. godine, njih 12, sve osim Grada Benkovca, uskladilo svoje statute s odgovarajućim odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

U odnosu na navode iz Izvješća o problemima s kojima se susreću povratnici u Republiku Hrvatsku (str. 26.), a vežano uz pitanje povrata imovine koja je dana na privremeno korištenje, Vlada Republike Hrvatske ističe da je ukupno vraćeno 19.279 stambenih objekata. Manji broj privremenih korisnika nije pristao dobrovoljno napustiti stambene objekte koje je dobio u posjed i na korištenje, slijedom čega je Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva podnijelo zahtjev nadležnom općinskom državnom odvjetništvu za pokretanje sudskih postupaka. Sada je u tijeku 11 sudskih postupaka za povratak u posjed objekta vlasniku.

Što se tiče pitanja sudskih postupaka ulaganja u imovinu koja je dana privremeno u posjed i na korištenje, Vlada Republike Hrvatske napominje da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi (Narodne novine, broj 57/2011) to pitanje riješeno na taj način da Republika Hrvatska preuzima obveze vlasnika imovine, odnosno da, ako je privremeni korisnik uložio sredstva u poslovni ili stambeni objekt koji nije predmet obnove ili je uložio u stambeni objekt sredstva koja su veća od sredstava potrebnih za obnovu prema Zakonu o obnovi, Republika Hrvatska preuzima obvezu vlasnika prema korisniku za isplatu uložjenih sredstava. Ako je privremeni korisnik ostvario pravo na stambeno zbrinjavanje na teret sredstava državnog proračuna, Republika Hrvatska izvršit će prijeboj njegovih uložjenih sredstava u objekt sa sredstvima Republike Hrvatske utrošenima za njegovo stambeno zbrinjavanje, te će mu isplatiti samo iznos razlike sredstava. Ukupno je za 24 zaprimljena zahtjeva za povrat sredstava pokrenut sudski postupak, od čega je riješeno 13 predmeta. Od ožujka 2011. godine do danas zaprimljena su tri nova zahtjeva, stoga trenutačno ima 14 neriješenih predmeta.

Također, u dijelu u kojem pučki pravobranitelj ukazuje na problem priključaka manjeg broja obnovljenih kuća srpskih povratnika na vodovodnu mrežu u šibenskom zaleđu, Vlada Republike Hrvatske ističe da Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva u okviru radova obnove osigurava izvođenje vanjskih priključaka na komunalnu infrastrukturu u dužini jednog metra od objekta, što je propisano člankom 21. Zakona o obnovi, a sam priključak regulira vlasnik obnovljenog objekta s lokalnim komunalnim poduzećima i službama.

Nadalje, vežano uz primjedbe pučkog pravobranitelja (str. 26. i 27.) da se prema srpskim povratnicima postupa kao prema strancima koji u Republiku Hrvatsku dolaze prvi put, a ne kao prema osobama koje su boravile u Hrvatskoj dulje vrijeme te ovdje imaju nekretnine, da je Ustavni sud Republike Hrvatske zauzeo stav da se prema zahtjevima pripadnika ove populacije treba odnositi na drugi, primjereniji način i dao pojašnjenje za svoj stav, kao i da nemogućnost reguliranja boravka ovim osobama otežava korištenje svih prava vežanih uz reguliranje statusa, te postupak integracije u sredini u koju se vraćaju, Vlada Republike Hrvatske smatra potrebnim napomenuti da u tom dijelu Izvješća nije navedeno

kada je i kojim aktom Ustavni sud Republike Hrvatske iznio i obrazložio navedeno stajalište. Također, Vlada Republike Hrvatske ističe da su Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o strancima (Narodne novine, broj 36/2009) propisani povoljniji uvjeti za rješavanje privremenog i stalnog boravka povratnika u Republiku Hrvatsku, kao i dugotrajnih izbjeglica koje u tom statusu u Republici Hrvatskoj borave ili su boravili najmanje deset godina. Za razliku od svih ostalih kategorija stranaca, ove kategorije osoba za ishođenje privremenog boravka ne trebaju ispunjavati niti jedan drugi uvjet propisan Zakonom o strancima, osim što ne smiju predstavljati opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje. Za reguliranje stalnog boravka, povratnici ne trebaju ispunjavati obveze koje su propisane za druge kategorije stranaca, ne trebaju prethodno imati pet godina neprekidnog privremenog boravka u Republici Hrvatskoj, ne trebaju dokazivati da imaju sredstva za uzdržavanje, osigurano stanovanje i da poznaju hrvatski jezik i latinično pismo te hrvatsku kulturu i društveno uređenje. Ovim kategorijama privremeni boravak odobrava se iz humanitarnih razloga i oni, kao i stranci na stalnom boravku, u Republici Hrvatskoj mogu raditi bez dozvole za boravak i rad.

U odnosu na navode iz Izvješća da su i u 2010. godini zabilježeni slučajevi povratnika kojima je nadležno ministarstvo pozitivno riješilo zahtjev za obnovu kuće, ali im Ministarstvo unutarnjih poslova nije odobrilo boravak, a teško je prihvatiti navode o sigurnosnim razlozima kao prepreci za dobivanje boravka, jer se radi o osobama koje slobodno dolaze u Hrvatsku kao turisti, a protiv njih se ne vodi nikakav postupak, te da je slična situacija i u postupcima reguliranja statusnih pitanja pripadnika Roma, za koje su negativna rješenja također rezultat ocjene kako za te osobe postoje sigurnosne zapreke, Vlada Republike Hrvatske ističe da Zakon o strancima sadrži odredbe sukladno kojima se ne može odobriti privremeni niti stalni boravak strancima koji predstavljaju opasnost za nacionalnu sigurnost. Nadalje, odredbom članka 4. Zakona o strancima propisano je da sigurnosnu provjeru provodi Sigurnosno-obavještajna agencija. Sukladno navedenoj zakonskoj odredbi, Ministarstvo unutarnjih poslova za svakog stranca koji zatraži odobrenje privremenog ili stalnog boravka u Republici Hrvatskoj od nadležne Agencije traži sigurnosnu provjeru. Ukoliko Sigurnosno-obavještajna agencija dostavi mišljenje o postojanju sigurnosne zapreke za odobravanje boravka u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo unutarnjih poslova nije u mogućnosti dati odobrenje za boravak suprotno mišljenju mjerodavnog tijela da postoje određene sigurnosne zapreke.

Vezano uz navod pučkog pravobranitelja (str. 27.) da je u nekim predmetima vođenim u Uredu pučkoga pravobranitelja razvidno da su negativna rješenja u postupcima primitka u hrvatsko državljanstvo ili odobravanja boravka također rezultat ocjene kako za te osobe postoje sigurnosne zapreke, iako iz podataka kojima raspolaže Ured proizlazi da pritužitelji nisu kazneno kažnjavani niti se protiv njih vodi bilo kakav postupak, te da se subjektivan osjećaj diskriminacije pripadnika Roma u takvim slučajevima očituje u njihovoj uvjerenosti kako su rješenja negativna zato da kroz regulirano državljanstvo ili stalni boravak ne bi mogli koristiti ostala prava koja im primitak u hrvatsko državljanstvo ili odobren stalni boravak omogućava, Vlada Republike Hrvatske napominje da Ministarstvo unutarnjih poslova u postupcima stjecanja hrvatskog državljanstva utvrđuje činjenice koje su od važnosti za donošenje meritorne odluke, te da isključivo o ispunjenju propisanih zakonskih pretpostavki u svakom konkretnom slučaju ovisi donošenje odluke o zahtjevu stranke. Da bi stranac mogao steći hrvatsko državljanstvo prirođenjem bilo po kojoj pravnoj osnovi, potrebno je da ne postoje sigurnosne zapreke za njegov primitak u hrvatsko državljanstvo. Sukladno propisima o sigurnosno-obavještajnom sustavu, postojanje sigurnosnih zapreka utvrđuje nadležno tijelo javne vlasti koje provodi sigurnosnu provjeru za stranca koji aplicira

za hrvatsko državljanstvo. Okolnost da pojedine osobe nisu kažnjavane niti se protiv njih vodi bilo kakav postupak, ne znači istovremeno i nepostojanje sigurnosnih zapreka za njihov primitak u hrvatsko državljanstvo. Uvažavajući neovisnost pučkog pravobranitelja, Vlada Republike Hrvatske smatra da subjektivni osjećaj diskriminacije pojedinih osoba ne bi trebao predstavljati odlučan kriterij za davanje preporuka ili prijedloga nadležnim tijelima za pokretanje postupaka radi izmjene važećih propisa. Prihvatiti preporuku pučkog pravobranitelja da se postupak reguliranja boravka i državljanstva osoba koje se vraćaju u Republiku Hrvatsku, a protiv kojih se ne vode postupci zbog kaznenih djela, uredi neovisno o postojanju sigurnosnih zapreka, značilo bi jedino postupati suprotno pozitivnim propisima Republike Hrvatske, odnosno derogirati propise kojima je uređena zaštita nacionalne sigurnosti.

U odnosu na navode iz Izvješća iznesene u poglavlju 2.1.2., u području koje se odnosi na diskriminaciju na osnovi dobi (str. 30.), da fenomen nestanka tradicionalne uloge obitelji traži izgradnju institucionalnih oblika skrbi o starijima, Vlada Republike Hrvatske ukazuje da je Nacionalnim provedbenim planom za socijalno uključivanje 2011. - 2012. predviđen niz aktivnosti vezanih uz širenje mreže izvaninstitucionalnih usluga za starije, pri čemu je glavni zadatak upravo širenje postojećih usluga iz programa međugeneracijske solidarnosti na nove korisnike i lokalne zajednice, zapošljavajući pritom teže zapošljive skupine građana. Isto je propisano i u Glavi VIII. Zakona o socijalnoj skrbi. Vlada Republike Hrvatske također naglašava da se u provedbi Programa međugeneracijske solidarnosti, a u skladu s utvrđenim kriterijima, posebna pozornost u provedbi posvećuje područjima posebne državne skrbi i prometno izoliranim krajevima. Provoditelji Programa olakšavaju pristup uslugama zdravstvene i socijalne skrbi i korisnim informacijama o načinu ostvarivanja prava starijih osoba.

Nadalje, Vlada Republike Hrvatske smatra pogrešnima navode iz Izvješća da je mirovinski sustav posljednjih godina trpio brojne reforme (str. 31.). S tim u vezi potrebno je istaknuti da je mirovinska reforma započela 1. siječnja 1999. godine, u svrhu ostvarivanja dugoročno održivog mirovinskog sustava, koji razumijeva veća individualna ulaganja za sigurnost u starosti, a temelji se na tri stupa mirovinskog osiguranja. S obzirom na to da je mirovinska reforma u tijeku, slijedom gospodarskih i demografskih kretanja proteklih godina poduzimale su se odgovarajuće zakonodavne intervencije u svrhu njegovog poboljšanja.

Osim toga, valja napomenuti da su osnovna načela obveznoga mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti (prvi stup) uzajamnost - ovisnost visine mirovine o dužini staža i visini plaća, i solidarnost - socijalna preraspodjela u korist određenih skupina, te je pogrešno navoditi da su umirovljenici cijeli radni vijek izdvajali u sustav osiguranja, s obzirom na to da se radi o mirovinskom sustavu međugeneracijske solidarnosti, a ne sustavu koji se temelji na kapitalizaciji doprinosa, kao što je to slučaj s obveznim i dobrovoljnim mirovinskim osiguranjem na temelju individualne kapitalizirane štednje, uvedenim 2002. godine.

U odnosu na navode da zdravstveno osiguranje ne pokriva troškove nekih zahvata i lijekova, Vlada Republike Hrvatske smatra potrebnim istaknuti da je navedene troškove moguće pokriti dopunskim zdravstvenim osiguranjem, koje je uređeno Zakonom o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, br. 85/2006, 150/2008 i 71/2010) i Pravilnikom o uvjetima i načinu provođenja dopunskoga zdravstvenog osiguranja (Narodne novine, br. 2/2009 i 123/2009). Isto se odnosi na pokriće dijela troškova (doplata) do pune cijene zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (osiguranici dopunskog

zdravstvenog osiguranja ne plaćaju sudjelovanje za bolničko liječenje, ili ambulantno liječenje, ili dijagnostiku u bolnici, ne plaćaju za ortopedsku pomagala, za specijalističke stomatološke usluge, fizikalne rehabilitacije u kući i kod liječenja u inozemstvu), koje se ostvaruje ugovorom o dopunskom zdravstvenom osiguranju između ugovaratelja osiguranja i osiguravatelja, odnosno Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Sukladno članku 14.a navedenog Zakona, za pojedine osiguranike sredstva za premiju dopunskog zdravstvenog osiguranja osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, a to su, uz još neke kategorije osiguranika, i osigurane osobe ako im njihov ukupan prihod u prethodnoj kalendarskoj godini, iskazan po članu obitelji, mjesečno ne prelazi 45,59% proračunske osnovice, odnosno 1.516,32 kuna (prihodovni cenzus), a iznimno, osiguranik samac ima pravo na plaćanje premije iz državnog proračuna ako njegov prihod u prethodnoj kalendarskoj godini ne prelazi 58,31% proračunske osnovice (1.939,39 kuna). Pri utvrđivanju prihodovnog cenzusa u obzir se uzima prihod svih osoba koje žive u zajedničkom kućanstvu.

Nadalje, u dijelu u kojem se navodi diskriminacija starijih osoba po društvenom statusu i imovnom stanju, Vlada Republike Hrvatske podsjeća da je zdravstvena zaštita starijih osoba posebno regulirana u okviru zakonskih propisa u Republici Hrvatskoj. U tom je smislu člankom 17. točkom 7. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine, br. 150/2008, 71/2010, 139/2010, 22/2011 i 84/2011), u okviru svih mjera zdravstvene zaštite, utvrđeno da one obuhvaćaju i posebne mjere zdravstvene zaštite stanovništva starijeg od 65 godina života, te je stoga u članku 63. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, br. 150/2008, 94/2009, 153/2009, 71/2010, 139/2010 i 49/2011) utvrđeno da Republika Hrvatska osigurava u državnom proračunu posebna sredstva za provođenje mjera povećane zdravstvene skrbi za osigurane osobe starije od 65 godina života.

Na razini primarne zdravstvene zaštite, povećana sredstva za starije od 65 godina očituju se kroz skuplju "glavarinu" u općoj medicini, te znatno veći iznos sredstava za lijekove na recept po osiguranoj osobi. "Glavarina" za starije od 65 godina iznosi 325,22 kuna, a za dobnu skupinu 18 do 45 godina 188,29 kuna. Iznos za lijekove na recept godišnje iznosi 1.669,71 kuna, a za dobnu skupinu od 40 do 45 godina 348,99 kuna. Rezultat više izdvojenih sredstava i povećanog korištenja zdravstvene zaštite osiguranih osoba starijih od 65 godina je da taj dio populacije, koji čini 18% ukupne populacije, koristi 25% sredstava namijenjenih za obiteljsku medicinu, 45% sredstava utrošenih na lijekove na recept, 47% sredstava za ortopedsku i druga pomagala, 38% sredstava utrošenih za bolničku zdravstvenu zaštitu, a čak 71% sredstava za fizikalnu terapiju i zdravstvenu njegu u kući. Iz navedenih podataka jasno je vidljivo da osigurane osobe starije od 65 godina koriste zdravstvenu zaštitu u značajno većoj mjeri od ostale populacije.

Nadalje, uvedene su određene mjere koje su upravo starijima od 65 godina, koji su najveći korisnici zdravstvene zaštite, značajno povećale dostupnost zdravstvene zaštite, primjerice vađenje krvi u ordinacijama opće/obiteljske medicine, te uvođenje elektronskih recepata (eRecepti). Za ostvarivanje prava na fizikalnu terapiju u kući, zdravstvenu njegu u kući i ortopedsku pomagala smanjeno je administriranje, čime je značajno povećana dostupnost ovih vidova zdravstvene zaštite, dok se pravo na bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom ostvaruje u skladu s medicinskom indikacijom, pod jednakim uvjetima za sve osigurane osobe.

Vezano uz privatizaciju zdravstvenog sustava, Vlada Republike Hrvatske ističe da osiguranim osobama starije dobi nije dovedeno u pitanje ostvarivanje zdravstvene zaštite. Ugovaranjem dodatnih kapaciteta za smanjenje lista čekanja s privatnim zdravstvenim

ustanovama povećana je dostupnost zdravstvene zaštite, čiji su najbrojniji korisnici osigurane osobe starije od 65 godina koje u privatnim ugovornim ustanovama Zavoda ostvaruju zdravstvenu zaštitu pod jednakim uvjetima kao i u državnim ustanovama.

Nadalje, u okviru dopunskoga zdravstvenog osiguranja za 220.000 osiguranika umirovljenika premiju plaća državni proračun. Svi umirovljenici s mirovinom do 5.108,00 kuna plaćaju policu po povlaštenoj cijeni od 50,00 kuna mjesečno, odnosno 37,5% manje od ostalih osiguranika. Troškovi zdravstvene zaštite umirovljenika koji se plaćaju iz sredstava dopunskoga zdravstvenog osiguranja pokriveni su oko 70% prikupljenim premijama dopunskoga zdravstvenog osiguranja, te je na taj način vidljiva socijalna komponenta premijske politike u važećim cijenama police. Također, potrebno je istaknuti da osiguranici umirovljenici s mirovinom nižom od 5.108,00 kuna jedini u Europi ne plaćaju doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje, već se oni plaćaju iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Navode iz Izvješća da su starije osobe, a prvenstveno umirovljenici, žrtve diskriminacije radi nerazumno dugog čekanja na zdravstvene usluge u prevenciji, dijagnostici i određenim dijelom u kurativi, Vlada Republike Hrvatske smatra neutemeljenima, te ističe da duljina čekanja na pojedine dijagnostičke i terapijske postupke ne ovisi o dobi bolesnika, nego o žurnosti prema medicinskim indikacijama, odnosno da za hitne postupke nema čekanja niti se oni prijavljuju na liste čekanja. Dio pacijenata na listi čekanja čeka svoj redoviti, kontrolni specijalistički pregled ili datumom unaprijed zadanu dijagnostičku pretragu ili operativni zahvat koji će obaviti u za to planiranom terminu.

Vezano uz prevenciju u starijoj životnoj dobi, utvrđena je mreža timova javnog zdravstva pri zavodima za javno zdravstvo, koja dodatno osigurava razvoj preventivnih aktivnosti na raznim područjima prema nacionalnim potrebama, ali i potrebama lokalnih zajednica. Kroz taj sustav provodi se čitav niz preventivnih programa na nacionalnoj razini (npr. Nacionalni program prevencije i ranog otkrivanja raka debelog crijeva, Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke, Nacionalni program zdravstvene zaštite osoba sa šećernom bolešću) koji su usmjereni uglavnom na rizične dobne skupine tj. stariju populaciju. Također, s ciljem unaprjeđenja kvalitete života osoba starije životne dobi i osiguranja dostojnog, aktivnog, zdravog i produktivnog starenja u zajednici, u 2011. godini donesen je Plan razvoja javnog zdravstva za razdoblje 2011. - 2015. godine (Narodne novine, broj 49/2011), u kojem je posebna pozornost usmjerena na područje prevencije, ali i na aktivnosti usmjerene očuvanju zdravlja osoba starije životne dobi.

U odnosu na poglavlje 2.1.7. Izvješća, u području koje se odnosi na nejednakost na temelju invaliditeta (str. 41.), Vlada Republike Hrvatske smatra da je navode o pretežnoj segregiranosti osoba s intelektualnim oštećenjima u ustanovama, kao i navode o nezaposlenosti osoba s invaliditetom, bilo potrebno potkrijepiti odgovarajućim statističkim pokazateljima, jer u protivnom ti navodi predstavljaju paušalnu procjenu.

Nadalje, u poglavlju 2.3.1. "Djeca i diskriminacija" (str. 50.), navodi se da je u lipnju 2010. godine medijski bilo popraćeno neadekvatno postupanje određenog broja škola u Republici Hrvatskoj, koje su na kraju školske godine, zbog nedovoljne educiranosti o potrebama i pravima djece s teškoćama u razvoju, djeci koja su nastavu pohađala po nekom od primjerenih oblika školovanja izdavale svjedodžbe različite boje. Za prouzročene greške škole i njihovih djelatnika navodi se propust što se Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa nije javno ispričalo djeci. S tim u vezi, Vlada Republike Hrvatske ističe da je Ministarstvo

znanosti, obrazovanja i športa poduzelo odgovarajuće mjere i reagiralo u srpnju 2010. godine uputom o postupanju u slučajevima gdje je došlo do pogreške. Vlada Republike Hrvatske također ističe da je 3. svibnja 2011. godine stupio na snagu Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju i obliku svjedodžbi i drugih javnih isprava te pedagoškoj dokumentaciji i evidenciji u školskim ustanovama (Narodne novine, broj 50/2011), u kojemu je propisano drugačije rješenje glede spomenutih obrazaca A i B.

U dijelu Izvješća u kojem se ukazuje na problem lošijeg položaja romske nacionalne manjine, osobito u smislu obrazovanja, Vlada Republike Hrvatske ističe da se pripadnici romske nacionalne manjine obrazuju u 218 osnovnih i 76 srednjih škola. Broj učenika pripadnika romske nacionalne manjine u osnovnoj školi je 4.186 (2.176 muških i 2.010 ženskih), a u srednjoj školi 341 (177 muških i 164 ženskih). Srednjoškolskim su obrazovanjem u 2008./2009. godini bila obuhvaćena 244 učenika (145 muških i 99 ženskih), a 2009./2010. godine 297 učenika (168 muških i 129 ženskih), pri čemu je vidljiv porast broja učenika obuhvaćenih srednjoškolskim obrazovanjem. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa sustavno podržava projekte namijenjene boljem uključivanju romske djece i mladih u hrvatski obrazovni sustav sufinanciranjem njihove provedbe. Također, osnovana je radna skupina na razini Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i Agencije za odgoj i obrazovanje, s ciljem praćenja na terenu programskih ciljeva rada s djecom i roditeljima romske pripadnosti.

U odnosu na navode iz Izvješća (poglavlje 3.2. Suradnja s organizacijama civilnog društva, str. 59.) o razočaranosti tzv. ženskih udruga činjenicom što vlast politiku ravnopravnosti spolova provodi na neki način mehanički, kao na primjer po pitanju izjednačavanja dobi muškaraca i žena za odlazak u mirovinu, pri čemu se ne vodi računa o drugim bitnim preduvjetima razumnog izjednačavanja životnih uvjeta muškaraca i žena, Vlada Republike Hrvatske ističe da se godinama kontinuirano provode mnogobrojne aktivnosti vezane upravo uz ekonomsko osnaživanje žena, njihovo ravnopravno sudjelovanje u procesima odlučivanja, kao i u mnogim drugim područjima, a pruža se i kontinuirana financijska potpora radu nevladinih udruga.

U vezi s preporukama pučkog pravobranitelja o mjerama koje je potrebno poduzeti da bi sustav zaštite od diskriminacije postao učinkovitiji, Vlada Republike Hrvatske smatra da bi preporuka broj 4. trebala naglašavati, ne samo prioritarnu potrebu za izgradnjom ustanova za skrb o starijim osobama, nego i širenje mreže izvaninstitucionalnih usluga međugeneracijske solidarnosti i volonterske pomoći, s ciljem što duljeg ostanka starijih osoba u vlastitom domu i obitelji, njihove socijalne uključenosti u lokalnu zajednicu i poboljšanja kvalitete njihova života.

Nadalje, u vezi s preporukom broj 9. o integraciji Građanskog odgoja i obrazovanja u obrazovni sustav kao obvezni nastavni predmet, jer je sukladno razmatranjima pravobraniteljice za ravnopravnost spolova uočen nedostatak sadržaja vezanih za ravnopravnost spolova i rodnu jednakost, uključujući sadržaje za suzbijanje diskriminacije na temelju spolne orijentacije, Vlada Republike Hrvatske ističe da je, s tim u vezi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, radi unaprjeđivanja, osuvremenjivanja i poboljšanja sustava odgoja i obrazovanja te podizanja kvalitete sustava odgoja i obrazovanja na svim razinama, započelo s reformiranjem sustava 2006. godine, a 2010. godine objavilo Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj, opće obrazovanje i srednjoškolsko obrazovanje, iz kojega slijedi razrada novog jezgrovitog i diferenciranog kurikuluma koji bi činili obrazovni standard. Iz navedenog je dokumenta razvidno da obrazovna politika radi na inoviranju

nastavnog plana, uvođenju izbornih nastavnih predmeta kao obveznih, a time i onih koji imaju alternativu, kao i fakultativnih (neobveznih) nastavnih predmeta (koji će biti dio školskog kurikulumu). Razvijanje tolerancije i prihvaćanje nacionalnih, vjerskih, rasnih i svih drugih različitosti kontinuirano se provodi kroz školske kurikulume, i to kroz izvannastavne aktivnosti, projekte, međunarodne školske suradnje, te je sadržano u programima Odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo. Građanski odgoj i obrazovanje postaje obvezni dio školskoga programa u svim osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama od 2011./2012. godine. Program obuhvaća odgoj za mir i nenasilno rješavanje sukoba, učenje osnova demokracije, učenje za poduzetništvo, obrazovanje za zaštitu potrošača, razvoj identiteta i interkulturalnosti, suzbijanje stereotipa i predrasuda prema nacionalnim manjinama, kao i zaštitu i promicanje ravnopravnosti spolova. Program će se u nižim razredima uvesti kao međupredmetni kurikulum, a srednje škole će samostalno odlučivati žele li građanski odgoj učenicima ponuditi kao temu u više predmeta, kroz module od 15 do 32 školska sata, ili će ga uvesti kao izborni predmet.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. Darka Milinovića, dr. med., potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra zdravstva i socijalne skrbi, Tomislava Ivića, ministra obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Antu-Zvonimira Golema i Dražena Jurkovića, državne tajnike u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi, mr. sc. Stjepana Adanića, državnog tajnika u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Vibora Delića, ravnatelja u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi i Zdenka Žunića, ravnatelja u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.